

Svensk Turism AB

SVENSK TURISM AB

Box 3546

103 69 Stockholm

REMISSYTTRANDE

2024-03-18

Justitiedepartementet

JU2023/02764

Remissyttrande över Europeiska kommissionens förslag till ändringsdirektiv om paketresor och sammanlänkade researrangemang

Svensk Turism samlar den privata delen av svensk besöksnäring, det vill säga aktörer inom områdena resa, äta, bo, handla och göra. Svensk Turism ägs huvudsakligen av Visita, Svensk Handel, Transportföretagen, Passagerarrederierna och SJ.

Svensk Turism:

- *är näringslivets samlade röst i turismfrågor.*
- *samlar besöksnäringens företag, formulerar näringens behov och är drivande i näringens hållbara tillväxt.*
- *är den naturliga samtalsparten i frågor som rör turism och näringsliv för beslutsfattare och politiker inom den svenska besöksnäringen.*

Svensk Turism AB har tagit del av Europeiska kommissionens förslag till ändringsdirektiv om paketresor och sammanlänkade researrangemang och lämnar remissyttrande enligt nedan.

Svensk Turisms synpunkter

- Svensk Turism anser att definitionerna av begreppen *paketresa* och *sammanlänkat researrangemang* måste förtydligas och förenklas.
- Svensk Turism tillstyrker att formuleringen ”*betydande andel*” i artikel 3 preciseras till att avse 25 procent.
- Svensk Turism avstyrker och är mycket kritisk till förslaget att införa en begränsning av förskottsbetalning för paketresor till 25 procent av paketresans värde samt att den återstående betalningen får krävas först 28 dagar före paketresans början.
- Svensk Turism anser att definitionen av i vilka situationer undantaget från begränsningen av förskottsbetalning kan tillämpas måste förtydligas.

Svensk Turism AB

- Svensk Turism avstyrker förslaget att en konsument ska ha rätt att säga upp ett paketreseavtal utan att betala någon avgift om oundvikliga och extraordinära omständigheter uppkommer på resenärens bosättningsort eller avreseort.

Artikel 3.2 paketresa och artikel 3.5 sammanlänkat researrangemang

Kommissionen föreslår vissa justeringar av definitionerna av *paketresa* och *sammanlänkat researrangemang*.

Svensk Turism anser att definitionerna av begreppen *paketresa* och *sammanlänkat researrangemang* måste förtydligas och förenklas. Begreppen är både svåra att tolka och komplicerade att tillämpa. Kommissionens förslag på förändringar bidrar inte till att tydliggöra definitionerna. Det är av yttersta vikt att företag som säljer och arrangerar denna typ av resor enkelt kan avgöra om deras verksamhet omfattas av direktivet och om den tjänst de tillhandahåller är en paketresa eller ett sammanlänkat researrangemang.

Det är en utmaning för företagen att kunna särskilja paketresor från övrigt utbud. I de fall kunderna själva skräddarsyr sin upplevelse genom att boka och kombinera olika tjänster så är det kundens val vid bokningstillfället som avgör om det blir en paketresa eller inte. Bokar kunden enbart en tjänst uppstår ingen paketresa men om kunden, under vissa givna förutsättningar, bokar ytterligare en tjänst uppstår en paketresa och den ska då falla under paketresedirektivet.

Svensk Turism välkomnar kommissionens förslag att precisera när en kombination av resetjänst och turisttjänst enligt artikel 3 i direktivet anses vara en paketresa genom att tydliggöra begreppet "betydande andel" till den mer exakta gränsen på 25 procent.

Ny artikel 5a Betalningar

Kommissionen föreslår att en ny artikel om betalningar ska införas i direktivet. Förslaget innebär att arrangörer och återförsäljare av paketresor inte ska ha rätt att kräva resenärer på mer än 25 procent av paketresans pris i förskott. Den återstående betalningen får inte krävas tidigare än 28 dagar före paketresans början. Undantag från begränsningen ska gälla förskottsbetalningar som är nödvändiga för att paketresan ska kunna anordnas och utföras. Högre förskottsbetalning får begäras om detta är nödvändigt för att säkerställa paketresans organisation eller fullgörande.

Svensk Turism är mycket kritiska till förslaget att införa en begränsning av förskottsbetalning för paketresor. Ett genomförande av förslaget skulle få stora konsekvenser då det skulle påverka hela den kassaflödesmodell som paketresearrangörer, och i sin tur många företag inom besöksnäringen både i Sverige och EU använder sig av. En märkbar konsekvens av förslaget är försämrad likviditet. Många av företagen har ett relativt jämnt flöde av bokningar

Svensk Turism AB

över året medan själva besöket många gånger genomförs under en kort, begränsad tid på året. Genom att kunna ta betalt vid bokningstillfället får företagen ett jämnare inflöde av likvida medel vilket är en nödvändighet för att kunna balansera helårskostnaderna och kunna driva, planera, bemanna och utveckla verksamheten. Att begränsa paketresearrangörernas rätt att ta betalt i förskott, men inte deras underleverantörers, kommer att skapa likviditetsproblem – i synnerhet för små företag.

En begränsning av möjligheten till förskottsbetalning är också orimlig utifrån att det finns andra upparbetade system, i form av resegarantier, som skyddar resenärerna. Att både ställa resegaranti och ha begränsade möjligheter till förskottsbetalning från resenärerna skapar en orimlig situation för paketresearrangörerna.

Om möjligheten till förskottsbetalning försvinner är risken stor att företagen inte i samma utsträckning kommer att utveckla och erbjuda paketresor. Det är olyckligt då denna typ av resor efterfrågas av kunderna, innebär en trygghet för konsumenterna i och med regelverket och är ett sätt för företagen att utveckla sin verksamhet och attrahera nya målgrupper. Förslaget hämmar således innovations- och konkurrenskraften samt produktutveckling inom besöksnäringen. Paketresor möjliggör dessutom för besökarna att uppleva mer av platsen de besöker och uppmuntrar till längre besök, vilket också är positivt ur ett hållbarhetsperspektiv.

Svensk Turism efterfrågar en tydligare definition av i vilka situationer undantaget från begränsningen av förskottsbetalning kan tillämpas. Det finns annars en risk att det under en period, innan undantagen är prövade rättsligt, kommer flera olika tolkningar. I många fall behövs förskottsbetalningar eftersom företaget som säljer paketresan i sin tur behöver betala en tjänsteleverantör för att resan ska kunna genomföras. Det är inte ovanligt att denna betalning behöver ske långt före en paketresa påbörjas, i synnerhet vad gäller exempelvis flyg - eller evenemangsbiljetter. Det innebär att denna situation snarare är normalsituationen för företagen och inte, som föreslås, ett undantag som tillämpas i enstaka fall.

Artikel 12.2 uppsägning av paketreseavtalet och ångerrätt före paketresans början

Kommissionen föreslår att en konsument ska ha rätt att säga upp ett paketreseavtal utan att betala någon avgift om oundvikliga och extraordinära omständigheter uppkommer på resenärens bosättningsort eller avreseort.

Svensk Turism motsätter sig förslaget eftersom det innebär att hela det ekonomiska ansvaret för extraordinära situationer läggs på enskilda företag som inte har någon roll i eller ansvar för att dessa uppstår. Effekten blir en snedvriden ansvarsfördelning mellan konsumenten och företaget. I situationer som företaget inte kan förutse eller påverka bör det inte heller behöva bära den ekonomiska risken ensamt. I stället bör konsumenten ha en reseförsäkring som täcker sådana oförutsedda händelser, vilket de flesta redan har genom sin hemförsäkring.

Svensk Turism AB

Kommissionen har inte heller gett tillräcklig vägledning om vilka situationer som omfattas av förslaget, vilket innebär att enskilda företag riskerar att återbetalningsskyldighet fastställs på oklara grunder innan praxis har etablerats.

Avslutningsvis konstaterar Svensk Turism att kommissionens förslag är utformat på ett sätt som riskerar att påtagligt öka företagens administration och skapa merkostnader, främst genom förslaget om begränsning av förskottsbetalning. Detta kan i sin tur få en negativ inverkan för konsumenterna, främst genom att utbudet av paketresor, med det skydd som konsumenten får av regelverken, kommer minska.

Jonas Siljhammar
Ordförande Svensk Turism AB

Linn Uggerud
Projektledare Svensk Turism AB